

POWZDAĆ (3) *vb pf*

o oraz a *prawdopodobnie jasne* (tak w *po-* oraz *-ać*).

inf powzdać (1). ◇ [*fut 3 sg* powzdą.] ◇ [*praet 3 sg m* powzdął (1). *f* powzdała jest (1), [*powzdała*].
◇ [*3 pl m pers* powzdali.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

Przekazać z mocą prawną, oddać [co komu] (3) :

a. *O przeniesieniu przed sądem praw do nieruchomości (2) :* Then prziranłky yełth łczyąth dlya thego yłch wolłobie Bratha łwego przywyodł ynnego człowyeka do kłzyąg zamkowych y kazał łłobyte powzdacz cząłcz Bratherłka okrom wyadomołczy a dozwołyenya łego. *LibMal 1543/72v*; Opatrzna Barbara Brzoskowa [...] będąc zdrowa na ciele i vmyłlie powzdała łeft iemu grunth *ZapKościar 1579/1v*; [*przyłtąpywłszy przed nas z Procuratoręm łwym Szymunęm Niełtatkięm, powzdal dziedzycztwo Thomalłzowy Fliakowy ZapWpolJutr 1549 4/18, 1548 4/16v, 1549 4/18v, 19; ZapWpolKob 1549 1/33, 33v*].

[*powzdać przez kogo*: Thegoz dnia stało łle, yz stara Laulka, powzdała Łąkę Ambrozęmu szewcowy przez procuratora łwoiego *ZapWpolJutr 1549 4/17v*; ktorzismy dozwołiely statek społu yzroliam, który v ye[go] mo[łczy] pana Kamiencza kupieł; ktorisłtho statek pan nass mu przess łługe łwego przed namy vrzedem powłdal. *ProtokWoźnik 1594 nr 213*.

powzdać przed kim, przed czym: a tudziez przed namy powzdal mu thę rolię, tak długo, y łzeroko, iako on łam trzymał, y rodzycy łego. *ZapWpolJutr 1550 4/20*; opatrzny Wociech Kapala, przedal, y powzdal, przed oblycznołcią nálzą Bartofzewy Chmieliarzowy łąkę, zá 4 polłkie grzywny, thak długo, y łzeroko, iako łam trzymał *ZapWpolJutr 1550 4/20v, 1550 4/19v, 20*. *Cf* »powzdać przed prawem«, »powzdać przed urzędem«.

powzdać za łle: y powzdal maiętność łwoię Ambrozęmu łzewcowy, za trzy grzywny, bez wiardunká. *ZapWpolJutr 1549 4/17v, 1550 4/20, 20v*.

Zwroty: »powzdać dobrowolnie« [*szyk zmienny*]: dobrowolnie powzdal zięciowy łwęmu Wociechowy Domagalie, z corką łwoię ładwygą Mielcuch, thak długo, y łzeroko, iako łam trzymał *ZapWpolJutr 1548 4/16v, 1550 4/20v*.

»powzdać przed prawem«: niejaki Maciej Szaffranek, mieszczanin nieszawski, zbudował spichrz na gruncie miesckim nad Wisłą, [...] który zbudowany przedal Komorowskiemu za zł 30 monety, którego nie zapisał jemu w akciech miesckich ani powzdal przed prawem, jako prawo uczy *LustrWpol II 263*.

»powzdać przed urzędem«: opatrzny Brykcy kowal, kupyl dom u łana Szpytalnego, [...] A thenze łan Szpytalny przedal, y powzdal ięmu dobrowolnie przed urzędem nalłzym. *ZapWpolJutr 1550 4/20v; ProtokWoźnik 1594 nr 213*.

»powzdać na wieczność«: y vłpokoył ya [*macochę*] od wlytkych praw y łdzyalkamy yey, y powłdaly wlytko navyecznołcz, nycz nyezolłtavyayacz napothomky łwoye *ZapWpolKob 1548 1/29*.

Szereg: »przedac i powzdać«: przedala rolią Wociechowy Krupie, za siedm grzywięń, monety polłkiei, y powzdała mu przed namy thę rolią, thak długo, y łzeroko, iako łama trzymała. *ZapWpolJutr 1550 4/19v*; łan Hynek, a Wociech Mnych przedaly, y powzdaly przed oblycznołcią

tegoz Stanyflawa Duraia zá iego urzędu szliad roliei za 18 grzywien lydzy y monety polłkiei, thak długo, y łzeroko, iako łamy trzymały Mychalowy Długółzkowy *ZapWpolJutr 1550 4/20, 1550 4/19v, 20v.*]

b. *O przekazaniu funkcji, urzędu (1)* : Ktoemu Oćiec powzdał wizytek łąd. Ian 5.22. *WujNT Bbbbbb3v; [[Chrystus]* po łądnym dniu też powzda (według człowieczeńłtwá) krolełtwo Bogu Oycu *PowodWędz 35; Bo Oćiec nikogo nie łądzi: ále wizytek łąd powzdał Synowi [omne iudicium dedit Filio Vulg Ioann 5/22]* aby włzyfcy czćili Syná tak iako y Oycá. *WujBib 602a; Z tey woyny przyechawłzy Romunt do Kiemowá/ powzdał ono páńłtwo Rycerłtwu wfyłtkiemu BielKron 1597 159 (Linde)].*

Synonim: oddać.

Formacje współrdzenne cf DAĆ.

Cf [POWZDANIE], POWZDANY

LW